

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMANE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ.
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 150 Lei la an.

Redactor responsabil:
Dr. SEBASTIAN STANCA
Telefon 13-74

CONGRESUL NAȚIONAL BISERICESC

Martți în ziua de 14 Oct. (Cuv. Paraschiva) s'a deschis congresul național al metropoliei noastre ortodoxe. Serviciul divin a fost săvârșit de I. P. S. Sa metropolitul Nicolae Bălan cu asistență mare. La acest serviciu au luat parte în corpore ziaristii cehoslovaci cari din întâmplare erau oaspeții Sibiului. După serviciu membrii congresului rămân în catedrală, iar I. P. S. metropolitul deschide congresul cu o cuvântare, în care schițează în general problemele cu cari se va ocupa acest congres. Deputații își prezintă credenționalele, iar actele se împart la trei comisii pentru verificare. Sunt prezenți 56 deputați.

După încheierea acestei prime sedințe deputații se prezintă în recepție la I. P. S. metropolitul. În numele tuturor vorbește dep. Dr. Ion Lupas aducând omagii capului bisericii noastre. Răspunde adânc emoționat I. P. S. Sa mulțumind și asigurând pe membrii congresului, că arhieriei noștri vor ști să-și facă totdeauna datoria de păstori ai turmei cuvântătoare.

În sedința de după masă își prezintă comisiile raport despre actele electorale. Se verifică 73 deputați, celelalte 17 se predau comisiei de verificare.

Se expediază apoi două telegrame de omagiu M. S. Regelui și Alteței Sale Principelui Mostenitor Carol.

Congresul a durat până Sâmbătă seara ținând în total zece sedințe. În decursul acestor sedințe au fost verificați și ceilalți deputați.

Problemele ce s'au desbătut în acest congres destul de importante, au fost următoarele:

1. *Fundațiunea Agora Gall.* Actele și inventariul acestei fundațiuni fiind în străinătate

congresul a decis ca să se aranjeze chestia cu guvernul unguresc. Se aprobă literile fundamentale.

2. *Fundațiunea Gozsdu.* Realitățile și întreaga avere a acestei fundațiuni sunt în Budapesta. În baza tratatului de pace fundațiunea are să se predea României. Chestiunea s'a pertractat în ședințele comisiei româno-maghiare ce s'a ținut în București. Delegații Ungariei au recunoscut îndreptățirea României la această fundație, au ridicat însă excepțiuni pentru Români rămași în Ungaria, Jugoslavia și Cehoslovacia, cărora încă li se cuvine o parte din averea aceleia. Delegații Români au acceptat aceasta. S'a încheiat un acord acceptat de ambele părți. După ratificarea lui din partea parlamentelor celor două țări fundația se va împărți între Români și cele patru țări în proporția numărului de suflete. Astfel nădăjduim că în scurtă vreme metropolia noastră va intra din nou în posesiunea fundației, care astăzi valorează circa 150 milioane lei.

Scopul ei va fi să se zidească Căminuri studențești la Cluj, București, Oradea, Timișoara, și în alte centre unde va fi nevoie.

S'a făcut apel la foștii bursieri să restituie bursele. Mulți au satisfăcut. Se aminteste d-l Dr. A. Cosma cu 50.000 lei. Congresul aprobă lucrările consistoriului metropolitan săvârșite în această chestiune, mulțumeste d-lui Ion Lăpădat care a susținut interesele fundației în ședințele comisiei româno-maghiare, însărcinează consistoriul să continue și urgiteze ratificarea acordului.

Primește propunerea dep. Dr. M. Grosșan ca după reprimirea fundației să se facă serbări mari în memoria fericitului fondator.

3. *Fundația Lebu* este destinată ca burse

și ajutoare pe seama elevilor ortodoksi din metropolie.

Fundația valorează un milion și 50 mii lei. Se aproabă literile fundaționale, socotelile și se decide tipărirea unui tablou al fondatorului pentru distribuire la toate parohiile.

4. *Fundația Triandafil.* O parte mare a acestei fundații se află pe teritoriul Jugoslaviei. Congresul decide ca să se întrevină la guvernul Jugoslaviei pentru aranjarea definitivă a acestei chestiuni, iar în delegația româno-sârbă să fie luat și un reprezentant al metropoliei noastre.

5. *Raportul general* al Consistoriului metropolitan face dare de seamă despre lucrările sale în ultimii trei ani: Sfințirea bisericii încoronării, actul încoronării, serbările în memoria lui Șaguna, Gheorghe Lazar și Avram Iancu, reforma calendarului, înființarea nouilor eparhii, decedarea membrilor congr. Dr. V. Șaftu, A. Bârseanu și Dr. Il. Pușcariu, suplinirea posturilor în consistoriul metropolitan și alte chestiuni cari au rapoarte speciale. Raportul se ia la cunoștință.

6. *Episcopia Timișorii.* Congresul decide ca să se facă intervenția necesară la Ministeriul Cultelor pentru înființarea urgentă a acestei episcopii.

7. *Cualificația preoților.* Pentru de a se da posibilitate preoților cu nota de examen de calificare inferioară, dar binemeritați în activitatea lor pastorală, să poată fi asimilați cu cei ce au o notă mai superioară congresul decide introducerea unui examen de promovare. Preoții de clasa 3 și 2 după un serviciu de câte 5 ani pot cere concurs de înaintare. Se vor supune unui examen în baza meritelor și a activității lor pastorale, care îi va promova din clasa 3 în clasa 2 și din aceasta eventual în clasa primă. Preoții cari vor ajunge pe baza acestui examen la cl. I vor avea drept să reflecteze și la postul de protopop.

8. *Votul colectiv.* Având în vedere că votul colectiv ce-l dau parohiile centrale cu ocazia alegerilor de protopopi sunt de fapt fără importanță, ci dau adeseori prilej la perturbațiuni dăunătoare intereselor bisericești și după ce parohia centrală și așa este reprezentată în sinodul protopopesc în măsură corăspunzătoare congresul decide ștergerea definitivă a acestei formalități electorale.

9. *Alegerile dela Arad.* Sinodul eparhiei A-

radului nu s'a putut ținea, deoarece afară de 18 deputați toți ceilalți și-au depus mandatele. În consecință sinodul a fost închis și consistoriul eparhial a ordonat alegeri noi pentru întreaga eparhie. Consistoriul din Arad a cerut intervenția congresului pentru ca organele administrației să fie oprite dease amesteca în alegerile noastre bisericești.

Comisia organizatoare prin raportul Dr. Valer Moldovan propune:

a) Congresul să ia act cu adâncă întristare că din partea organelor statului s'a călcat constituția și autonomia noastră bisericească,

b) reprobă cu ultima energie orice îngerinte din partea oricui venite de ori și unde împotriva constituției și autonomiei asigurate prin lege,

c) constată că Ministeriul de culte cu actul Nr. 45.484 adresat P. S. S. episcopului dela Arad a trecut peste sfera sa de atribuții ingerindu-se în dreptul rezervat organelor și legislației instituite destatutul organic,

d) invită consistoriul metropolitan să întrevină de urgență la organele statului ca să se ia sancțiuni severe față de organele administrative și să se evite pe viitor orice ingerințe ale statului.

Față de această propunere dep. Dr. L. Georgevici constată că ingerințele organelor administrației au fost exagerat prezentate de raportul Consistoriului din Arad. Acest consistor n'a fost în drept să ordoneze alegeri pentru întreaga eparhia, ci să facă cercetare pedepsind pe cei vinovați. Cere ca congresul să decidă în acest sens. Congresul primește însă cu majoritate de voturi propunerea comisiei.

Tot în legătură cu această propunere, P. S. Sa episcopul nostru Nicolae, și P. S. S. episcopul Roman dela Oradea mare după ce nu li s'a dat putința ca să-si expună punctul lor de vedere, au anunțat vot separat la punctul al treilea al propunerii.

Ministrul de culte cu actul menționat nu s'a ingerat în dreptul autonom al bisericești noastre, după ce nu a luat nici un fel de dispoziție, ci este un act simplu de informații cerute dela P. S. Sa episcopul Aradului, care nu se poate califica drept ingerință. Prin urmare congresul n'a avut motiv să voteze acel punct al motiunii.

10. *Comunele pendente cu Sârbii.* Chestiunea despărțirii noastre de Sârbi mai are încă unele cauze pendente detașate unei delegații

congresuale. Delegația se relege, și se întregeste cu membrul nou Dr. Cornel Iancu, iar vicepresedinte se alege P. S. S. episcopul Dr. Iosif Bădescu în locul P. S. S. episcopul Ion al Aradului demisionat.

11. *Credincioșii noștri din Jugoslavia* fiind în număr destul de considerabil congresul își ține de datorință să se îngrijească de ei. Congresul decide ca aceștia să rămână bisericești în dependență de metropolia noastră, în schimb Sârbii din Banatul românesc să rămână dependenți de biserica din Serbia. Preoții români să fie plătiți de noi, iar cei sârbi de Serbia. Românii din Jugoslavia să li se garanteze aceleași drepturi de libertate religioasă în cadrele autonomiei noastre bisericești cari sunt garantate Sârbilor dela noi și tuturor celorlalte minorități. Să li se dea puțința de a se organiza și credincioșii noștri sub conducerea unui ierarh iar preoțimea noastră de acolo să poată fi încorporată la asociația clerului „A. Șaguna“. În acest sens să se facă intervenția necesară diplomatică prin ministeriul de externe.

12. *Școalele confesionale.* Congresul constată că statul prin statificarea școalelor confesionale a făcut o politică școlară greșită. Școala de stat este astăzi mai slabă de cum era școala confesională. Pe când școalele minoritare se întăresc școala noastră românească dă înapoi. Biserica din interese superioare față de stat a cedat, școala a ajuns însă în inferioritate față de minorități. Statul românesc e însăși biserica, școala deci trebuie să revină bisericii. Stând în fața unui fapt împlinit congresul își rezervă dreptul ca la timp oportun să reînvieze școalele confesionale. Până atunci toate edificiile școlare se declară de case parohiale. Unde există case parohiale edificiile școlare se vor preface în case culturale. Iar dacă statul are undeva nevoie de aceste edificiile școlare le va reclama dela organele bisericești în drept având a încheia un contract de arândare. În acest punct congresul are asigurarea ministrului de instrucție că nici un edificiu școlar nu se va rechiziționa.

Organele bisericești vor introduce școalele de Dumineca, școale de adulți, instituții de propagandă, religioasă și vor intensifica misiunea internă.

Școalele confesionale secundare să-și mențină și pe mai departe caracterul lor confesio-

nal, iar bugetul lor să fie înscris în bugetul statului.

13. *Catehizația.* Congresul constată că educația religioasă în școale lasă mult de dorit din motiv că nu i-se lasă destulă libertate. Congresul cere ca și de aci încolo să se mențină programa analitică din trecut cu cel puțin două ore de religie în fiecare clasă și în toate școalele. Normativul pentru instrucție religioasă să se schimbe. Cu aceasta se încredințează consistoriul metropolitan iar până atunci rămâne în vigoare normativul de până acum. Catehizația rămâne în sarcina preoților iar renumerația să fie corăspunzătoare vremilor de azi și după toate orele de catehizație. În fiecare eparhie să se sistemizeze un post de inspector al învățământului.

14. *Memoriul profesorilor dela Brașov* cuprinde plângerea acestor profesori dela liceul din Brașov că ei nu sunt asimilați cu profesorii dela stat. Congresul decide ca să se facă intervenție la stat ca având în vedere meritele mari naționale ale acestui liceu bugetul liceului să fie luat în bugetul statului, profesorii asimilați cu cei dela stat și să li se reguleze și dreptul de penzie.

15. *Salarizarea preoțimei.* În vederea planului ce 'l are ministeriul de culte pentru reformarea acestei salarizări congresul face următoarea propunere:

a) Preoții cu cualificație completă, maturitate și teologie ordinară, cu academie, universitate doctori în drept, teologie sau filosofie să fie salarizați ca profesorii secundari.

b) Preoții cu mai puține clase dar cu teologie ordinară, să beneficieze de salariul profesorilor dela școalele medii.

c) Preoții cu cualificație mai puțină egali cu învățătorii titulari.

d) Unde nu este casă parohială să li se dea indemnizație de chirie.

e) Adausul familiar să se schimbe și să crească după numărul copiilor.

f) Unde nu este porțiune canonică să li se dea echivalentul în bani.

g) Serviciul școlar sau în alte funcțiuni bisericești să fie computat la anii de serviciu.

Propunerile acestea se vor transpune ministeriului pentru de a fi utilizate la noua reformă a salarizării.

16. *Organizarea tinerimei.* Consistoriul ar-

hidicezan a elaborat un statut pentru această chestiune. Congresul acceptază acest statut pentru întreaga metropolie. Se va publica drept model și toate parohiile vor fi obligate a-l pune în aplicare.

17. *Asociația clerului.* Congresul decide ca asociația aceasta să se inactiveze pe întreg cuprinsul metropoliei, preoții să fie obligați a fi membri ai acestei asociații.

Parohiile să ia în buget o diurnă de cel puțin 50 lei pentru cei ce vor lua parte la adunările Asociației. Chestiunea se transpune în atribuțiile fiecărei eparhii ca să o organizeze după cum îi permit împrejurările și cum o va crede de cuviință.

18. *Salarizarea funcționarilor. Consistoriali.* Congresul decide să se ceară statului ca să reguleze această salarizare, asimilând funcționarii consistoarelor cu funcționarii ministeriului recunoscându-le gradațiile și beneficiu egal la sporurile funcționarilor de stat.

19. *Recăsătorirea preoților văduvi.* Congresul constată că această chestiune este de mare importanță pentru interesele bisericii și decide ca să se transpună în competența Sfântului Sinod cu rugarea ca să-i dea o soluție grabnică conform acelor interese și a concepțiilor din vremile de astăzi.

20. *Raportul bisericesc* congresul îl ia la cunoștință. Aprobă demersurile făcute cu privire la repausul duminical, închiderea birturilor, muzeele bisericești, înființarea orfelinatlui, înființarea institutelor teologice dela Cluj și Oradea mare etc. La punctele singuratic congresul decide ca asesorii referenți bisericești ai Consistoarelor să țină conferențe pentru organizarea unitară a propagandei religioase morale, să se arondeze tractele în vederea unei dezvoltări mai intensive a organizației bisericești, protopopii să facă vizitații canonice intensive, să se întrevină la minister pentru ca organele statului să privegheze cu stricteță închiderea birturilor și să se reducă brevetele, eparhiile să inactiveze cursuri pastorale pentru preoți și să se organizeze o viață propagandă religioasă prin broșuri, prin presa bisericească și prin preoți misionari pe tracte.

21. *Chestia sectarilor.* Congresul constată că aceasta nu este o chestie curat bisericească. Sectarismul emenajat de curentele politice iredentiste, cari atacă integritatea statului. Este deci interesat direct și statul, nu numai biserica.

Congresul decide să se întrevină la organele statului ca să reglementeze sectele, să le urmărească cu atenție propaganda luând sancțiuni severe când acestea depășesc cadrele legilor. Biserica de altă parte să organizeze o propagandă vie cu biblia, și cu broșuri instituind misionari eparhiali și tractuali. Să se esopereze în bugetul eparhiilor sumele necesare pentru această propagandă.

22. *Chestiunea cantorilor,* devenind o problemă de actualitate congresul decide să se caute modalitățile pentru organizarea de cursuri cantorale eventual chiar o școală de cantori.

23. *Infrățirea popoarelor prin biserică.* Dep. Dr. Ion Lupaș arată lucrările ce s'au săvârșit până acum în această chestiune. Sunt reprezentate la această operă aproape toate popoarele. S'au ținut congresele dela Novisad și Sinaia cari au constatat necesitatea imperativă a reorganizării vieții popoarelor pe urma războiului și aceasta nu se poate realiza decât prin biserică. La această operă de organizare mondială suntem datori să contribuim și noi. Un pas în această direcțiune, de apropiere între popoarele noastre vecine, ar fi și schimbul de studenți cu Grecia, Jugoslavia, Bulgaria, și Ungaria. Studenți din aceste țări să fie primiți în institutele noastre, iar noi să trimitem tineri români în institutele acelor țări. Congresul primește propunerea avisându-o la consistoriul metropolitan pentru ca să caute calea de a se putea înfăptui.

24. *Unificarea bisericii ortodoxe.* Având în vedere că proiectul de unificare al statului se va transpune în timpul cel mai scurt Sfântului Sinod și de acolo și congresului nostru, congresul decide ca această problemă să se amâne până când se va prezenta acel proiect luând concludul că își ajurnează sesiunea până atunci și dând autorizație I. P. S. Metropolitanului, ca la timpul său să convoace din nou congresul în continuare pentru desbaterea acestei chestiuni. Până atunci dă împuternicire delegației de 12 ca să ia contact cu Ministeriul și cu Sfântul Sinod și să pregătească materialul pentru congres.

25. *Organizarea congresului.* După ce metropolia noastră s'a sporit cu eparhia Clujului și Oradea mare, având acum cinci eparhii și se va înființa în curând și a șeasa în Timișoara s'a ivit nevoia schimbării Art. 144 și 155 din Statutul organic. Congresul decide ca modifi-

care să se facă astfel ca fiecare eparhie să aleagă pentru congres cinci deputați clericali și zece mireni.

Congresul chemat să aleagă pe metropolitul se va spori cu 60 deputați având în total 150 deputați.

26. *Cererea parohiei Mihalț* de a fi încorporată la eparhia Clujului congresul o respinge.

27. *Legatul Șaguna* pentru noile eparhii, făcut la 1867 în suma de 50.000 florini, ridicat astăzi la suma de 550 mii lei, congresul decide să se împartă în părți egale între cele trei eparhii Cluj, Oradea Mare și Timisoara.

28. *Improprietărea bisericilor.* Congresul ia act despre măsurile luate până aci și autorizează consistoarele ca să stăruie pentru improprietărea tuturor bisericilor conform legii agrare. Proprietățile noi să se treacă pe numele bisericii. În acest scop fiecare Consistor să aibă un referent special pentru această chestiune.

29. *Oficiul statistic.* Congresul constată necesitatea inactivării unui oficiu statistic după toate regulele moderne.

În acest scop Consistoriul metropolitan să ceară dela stat o sumă globală pentru ca să se poată tipări formularele stabilite de o comisie specială aleasă pentru aceasta de Consistoriul metropolitan.

30. *Concordatul.* Congresul ia act de conclusele Consistoriului în această chestiune, invită consistoriul metropolitan și pe P. Sf. episcopi să ducă lupta mai departe pentru apărarea intereselor integrale ale bisericii și prin ea a intereselor statului, cari sunt jicnite prin pretenziunile papii de a încheia un concordat. Congresul nu află justificat acest concordat ci reglementarea raportului dintre toate confesiunile țării să se facă numai prin legea cultelor de cătră stat.

31. Chestiunea împărțirii fondurilor noastre comune cu arhidieceasa, cele comune între Arad și Oradea Mare, precum și trecerea orașului Alba-Iulia la arhidieceză s'au desbătut în ședința penultimă a congresului. Despre acestea vom da raport special.

În ședința ultimă s'a votat bugetul. Alegerea Consistoriului metropolitan nu s'a putut face nefiind membri în număr, ci s'a amânat până la procsima ședință a congresului, care se va convoca în chestiunea unificării.

În ședința de Vineri a sosit răspunsul telegrafic dela Alt. Sa regală Principele Carol, care mulțamește pentru urările de bine trimise de congres și urcază congresului spor la muncă pentru bunaînțelegere a tuturor și propășirea bisericii și a scumpei noastre patrii.

Joi în 16 Oct. fiind ziua nașterii A. S. R. Prințului Carol P. S. S. Episcopul nostru a servit în catedrală un Te-Deum rostind o frumoasă cuvântare ocazională, iar Sâmbătă dimineața s'a ridicat un parastas festiv pentru reposesării arhieriei ai metropoliei noastre.

În ședința de Vineri dimineața a fost oaspele congresului d-l ministru Al. Constantinescu. I. P. S. Metropolitul a binevenat pe distinsul oaspe. A luat apoi cuvântul d-l ministru Constantinescu rostind următoarele:

— „Sunt cuprins de adâncă emoțiune pentru că mi-s'a dat să asist la această cameră a ortodoxismului din Ardeal. Căci într'adevăr aceasta este congresul național al metropoliei D-voastră, acel for suprem alcătuit cu multă înțelepciune de marele și fericitul metropolit Al. Șaguna. Serbările din anul trecut pentru comemorarea acestui mare prelat au dovedit mai presus de toate spiritul superior și energia acestui ierarh când a dat ortodoxismului din Ardeal această fortăreață puternică pentru conservarea limbei, credinței și a naționalității noastre românești. Sunt mândru că acum ne vedem alături toți frații de un sânge, o limbă și o credință. Și trebuie să constat cu mare satisfacție că aici la D-voastră preoții au fost păștrători credinței noastre strămoșești. Biserica a fost și este mai ales în vremile acestea temelia sigură a statului nostru românesc. Aducețivă aminte de minunea evangheliei dela lacul Vitezda când îngerul s'a pogorît și a tulburat apele și cine intra întâi într'ânsa se făcea sănătos de orice boală. Așa s'au tulburat și apele vieții noastre și în aceste ape a intrat neamul nostru ieșind la lumină sănătos și mântuit. La aceasta a contribuit covârșitor ortodoxismul nostru și biserica noastră cu organizarea ei perfectă. Ortodoxismul acesta este și garanța viitorului acestei țări. El merge înainte tot mai sigur și este pe cale să ocrotească sub aripile sale și să înfrățească tot sufletul românesc al patriei.

Vă mulțumesc pentru cuvintele elogioase și vă promit că totdeauna voi da cu tot sufletul meu sprijinul necesar credinței noastre străbu-

ne pentru că țin cu toată tăria sufletului meu să trăiesc și să mor în credința mea ortodoxă". —

Congresul s'a terminat Sâmbătă seara. I. P. S. Metropolitul a mulțumit deputaților pentru munca și interesul dovedit la rezolvarea problemelor și a ajurnat congresul pe timp nehotărît până la primirea proiectului de unificare când congresul va fi convocat din nou.

În numele deputaților vorbește dep. Dr. L. Georgevici urînd I. P. S. Metropolitului vieată lungă pentru ca să poată conduce cu înțelepciune destinele bisericii noastre din Ardeal.

ȘTIRI

Scrisoare pastorală. Sanctitatea Sa Damian, patriarhul Ierusalimului, adresează poporului român următoarea mișcătoare pastorală:

Evlaviosule și de Dumnezeu slăvite popor român!

Pe neașteptate, mai mult de zece zile, am fost ospătat în de Dumnezeu binecuvântata Țară. Dragostea, cu care în aceste fericite zile, am fost înconjurat de cătră mari demnitari ai bisericii și ai țării, și în general evlavia și dragostea voastră a tuturor, a fost o mare mângâiere pentru mult truditul meu suflet, care se luptă din greu pentru menținerea sfintei credințe ortodoxe, scumpă nouă tuturor, lângă dătorul de vieată Mormânt al Domnului, din care a țâșnit izvorul mântuirii noastre.

Această fericită întâmplare a întărit mult credința pe care o aveam că voi întru nimic nu sântei mai pe jos de gloriosii vostri strămoși, cari în curs de veacuri au fost stâlp de întărire neclătit pentru salvarea sfintei credințe ortodoxe, în tot orientul creștin în general și în deosebi lângă Mormântul Domnului.

Cu nădejdea în Dumnezeu și în zile mai bune pentru binecuvântata voastră țară și pentru noi, cu inima și sufletul pline de mângâiere acum și în toate zilele pe care Dumnezeu ni le va dărui, lângă Mormântul Domnului voi înălța călduroase rugăciuni cătră cel Atotputernic, ca să adumbrească cu milă și îndurări pe evlaviosul popor român și să-l păzească pe el în pace, prosperitate, fericire și slavă acum și în vecii vecilor Amin. — Patriarhul Damian, al Ierusalimului.

Convocare. Asociația clerului „Andrei Șaguna” își ține al V-lea congres ordinar, ca congres misionar, pe zilele de 13 și 14 Noemvrie a. c. la Oradea-Mare, cu următorul program:

1. Slujba sfintei liturghii în catedrala eparhială.
2. Deschiderea congresului prin prezident.
3. Raportul comitetului central.
4. Raportul cassierului.
5. Problema apostolatului laic în zilele noastre.
6. Organizarea apostolatului laic la orașe.
7. Organizarea apostolatului laic la sate.
8. Concordatul.
9. Căutarea de soluții cu privire la înzestrarea materială a bisericii noastre.
10. Propuneri. (Se vor anunța în scris biroului central cel puțin cu trei zile înainte de congres).

Delegații despărțămintelor, și toți ceice doresc a participa la congres, se vor adresa P. C. S. Părintelui Dr. A. Magier, dir. Academiei teologice din Oradea-Mare, pentru locuință.

Biletele de reducere pe C. F. R. se vor ridica dela prezidenții secțiilor și despărțămintelor.

* * *

Deschiderea Parlamentului. În 15 Octomvrie a avut loc în Capitală deschiderea solemnă a Corpurilor Legiuitoare, care s'a făcut cu fastul obicinuit.

La orele 12 Maj. Sa Regele, însoțit de Maj. Sa Regina, Principele Moștenitor Carol, Principele Nicolae și de întreaga Casă domnitoare, își face apariția în sala de ședințe a Camerei, fiind primiți cu vii și nesfârșite ovațiuni de cătră cei prezenți.

Când ovațiunile au încetat Maj. Sa a început să citească cu glas tare și respicat Mesajul de deschidere a Corpurilor legiuitoare.

După ăcitirea Mesajului Maj. Lor în uralele deputaților și senatorilor și urmași de membrii guvernului și de reprezentanții armatei s'au retras. Mesajul regal conține pe lângă o binevoitoare enumerare a celor înfăptuite de guvern și o schiță a legilor ce intenționează a le înfăptui în viitor.

După plecarea Suveranilor s'a ales ca președinte al Senatului d-l Ferechide și d-l Orleanu ca președinte al Camerei.

Opoziția, afară de d-l Iorga și câțiva amici ai d-sale, n'a luat parte la ședința de deschidere a Corpurilor legiuitoare.

CĂRȚI

Carte de rugăciuni de Gheorghe G. Popp protopop și asesor consistorial în Oradea Mare.

Simțindu-se lipsa unei cărți de rugăciuni pentru școlari, la îndemnul unora dintre Domnii Protopopi, cari să interesează de înaintarea învățământului, a întocmit și tipărit o „Carte de rugăciuni și Cântări bisericesti” pentru tinerimea școlară ort. română de ambele sexe apărută acum în ediția a patra.

Cărțica este astfel întocmită, ca fiestecare școlar să afle cu înlesnire tot materialul necesar.

Cărțica are 112 pagini cu 15 clișee (icoane) în format mic, frumos și legată.

Prețul unui exemplar este 15 lei.

D-lor preoți și învățători cari comandă 10 exemplare odată și le solvește se dă rabatul cuvenit.

Comandele să pot face la Librăria Românească în Oradea-Mare, Bulevardul Regele Ferdinand No. 11.

* * *

La consistoriul nostru sunt depozitate spre desfacere următoarele cărți:

1. Papism și ortodoxism în Ardeal de Dr. G. Ciuhaidu — — 12.— Lei
2. Români ortodocși și Români uniți de Dr. G. Ciuhaidu — 10.— Lei
3. Ortodoxia și creștinismul apusean de P. L. Nicodim — — — 8.— Lei
4. Schisma Românească sau Unirea cu Roma — — — — — 2,50 Lei
5. Analele Asociației „A. Șaguna” II. și III. à 20 lei, pentru membri — — — — — 16.— Lei
6. Învățămintele cu icoane (12 cărți postale cu icoane din Sft. Scriptură) — — — — — 10.— Lei
7. Vieța unei mame credincioase de Dr. I. Lupaș — — — 5.— Lei
8. Spice din istoria bisericeii de Dr. I. Lupaș — — — — — 5.— Lei
9. O pagină din lupta noastră pentru existență de P. S. N. Ivan — — — — — 5.— Lei

10. „Problema educației sexelor” 8.— Lei
11. „Femeia” de Dr. C. Stanca — 20.— Lei
12. Regule de drept și de morală scoase din Sfânta Scriptură de M. Dupin trad. de M. W. Pacu — — — — — 35.— Lei

Nr. 543—1924

3—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei de cl. II Giurcuța se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în *Renasterea*.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B pentru întregirea dela stat.

Reflectanții își vor trimite cererile instruite conform normelor în vigoare în termenul indicat subsemnatului oficiu protopopesc, având după prealabila încunostiințare a protopopului a se presenta la biserică pentru a cânta, a predica eventual a celebra și a face cunostiință cu poporul.

Sebesul-mare, la 6 Septembrie 1924.

Oficiul protopopesc ortodox român al tracului Huedin în conțelegere cu comitetul parohial.

Aurel Muntean, protopop

Nr. 502—1924 prot.

3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III. Herepea cu filia Ozd, protopresbiteratul Murăș-Ludoșului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „*Renasterea*”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Întregirea salariului dela stat;
2. Sesiune parohială 21 jugăre.
3. Ferdelă de cucuruz dela fiecare familie și zi de lucru, din cari 1/3 parte sunt ale cantonului.
4. Venitele stolare îndatinat.
5. Locuință în casa parohială, având supraedificiile economice necesare și grădină cu pomi.

Concurenții vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsem-

natului oficiu protopresbiteral în termenul fixat: iar pentru a face cunoștință cu poporul se vor prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare la biserică spre a cânta ori celebra și predica, observând dispozițiile art. 33. din Regulamentul pentru parohii.

Murăș-Ludos, la 24 Septembrie 1924.

Oficiul protopresbiteral ortodox-român, al Murăș-Ludosului în înțelegere cu oficiul parohial.
Romul Popa, protopop

Nr. 411—1924 pp.

3—3

CONCURS

Se publică concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în „Renașterea” la postul de paroh al parohiei de cl. II-a *Geomal* din protopopiatul Aiudului.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt: leafa legală dela stat, iar din parohie venitele stolare obicinuite, contribuția în natură de câte una ferdelă (2 decaltri) cucuruz sfărmat dela fiecare familie (200 familii) anual și folosirea sesiunii parohiale de 10 jug. cat. arător.

Se observă că parohia își va da toată silința ca sesiunea parohială să fie întregită la cota prevăzută de lege în legătură cu înfăptuirea Reformei Agrare în comună, iar locuința noul paroh o va primi în natură.

Reflecțanții îndreptățiți la concurs își vor înainta cererile cu documentele de lipsă, în termenul fixat, subsemnatului Oficiu protopopesc, iar pentru a face cunoștință cu credincioșii se vor prezenta în parohie, pe lângă observarea dispozițiilor §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii.

Aiud, la 9 Septembrie 1924.

Oficiul protopopesc ort.-român al Aiudului în înțelegere cu comitetul parohial din *Geomal*.

Iosif Pop, protopop

Nr. 587—1924 pp.

3—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de paroh al parohiei de cl. III. Vălcăul-unguresc din protopopiatul Huedinului se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Locuință în natură cu supraedificatele necesare.

2. 17 jugăre pământ, restul până la 32 jug. e sub complectare prin ref. agrară.

3. Una vică (30 litre) grâu, săcară ori porumb sfărmat în natură sau prețul pieței, dela fiecare familie (80 familii).

4. Venitele stolare îndatinate.

5. Lemne de foc.

6. Intregirea dela stat conform coalei B).

Cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare se vor înainta în termenul indicat subsemnatului oficiu.

Reflecțanții pe lângă observarea prescrierilor cuprinse în Regulamentul pentru parohii sunt avisați a se prezenta în parohie spre a predica, a cânta eventual a celebra și spre a face cunoștință cu poporul.

Sebeșul-mare la 18 Septembrie 1924.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al tractului Huedin în conțelegere cu comitetul parohial.

Aurel Muntean, protopop

Imprimare Oficiale

In atențiunea oficiilor protopopești
și parohiale

Toate imprimatele pentru încheierea socotelilor bisericesti și școlare, blanchete pentru rapoarte oficiale, precum și orice fel de rechisite de birou se află deposite și se pot comanda cu prețuri convenabile dela

LIBRĂRIA

„Cartea Românească” S. A.

Sucursala CLUJ, Piața Unirii Nr. 7.

Expediția se face cu ramburs.